

(d) Account for the case-endings any **three** of the following underlined words:

6

- (i) प्रभुः भृत्येन अन्नं पाचयति ।
- (ii) पर्वतं निकषा नदी ।
- (iii) रामेण बाणेन रावणो हतः ।
- (iv) वाताय कपिला विद्युत् ।
- (v) नमः कृष्णाय ।
- (vi) वनम् उपवसति ।

Unit-II

2. Answer any **one** question from the following:

12×1 = 12

- (a) Discuss the influence of the Ramayana on Indian Culture and Literature.
- (b) Write a detailed note on Secular Hymns of the Rgveda.

3. Write short notes on any **four** of the following:

3×4 = 12

उपनिषद्, रघुवंशम्, हितोपदेशः, व्याकरणम्, मुद्राराक्षसम्, शौनकः ।

Unit-III

4. Answer any **one** question from the following:

12×1 = 12

- (a) Discuss the departure of शकुन्तला from the hermitage of कण्व and write a few lines on Kālidāsa's treatment of Nature.
- (b) Write a detailed note on the characteristics of अनसूया and प्रियंवदा ।

5. Translate into Bengali or English any **one** of the following group:

6×1 = 6

GROUP-A

- (a) आ परितोषाद्विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम् ।
बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः ।
- (b) अर्थो हि कन्या परकीय एव तामद्य संप्रेष्य परिग्रहीतुः ।
जातो ममायं विशदः प्रकामं प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ॥

GROUP-B

- (a) न खलु न खलु बाणः सन्निपात्योऽयमस्मिन्
मृदुनि मृगशरीरे तुलराशाविवग्निः ।
क्व वत हरिणकानां जीवितं चातिलोलं
क्व च निशितनिपाता वज्रसाराः शरास्ते ॥
- (b) शुश्रूषस्व गुरुन् कुरु प्रियसखीवृत्तिं सपत्नीजने
भर्तुर्विप्रकृतापि रोषणतया मा स्म प्रतीपं गमः ।
भूयिष्ठं भव दक्षिणा परिजने भोगेष्वनुत्सेकिनी
यान्त्येवं गृहिणीपदं युवतयो वामाः कुलस्याधयः ॥

—x—